

Adequate opvang voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (wijziging Vreemdelingencirculaire 2000)

Besluit van de Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie van 30 maart 2004, nummer 2004/30, houdende wijziging van de Vreemdelingencirculaire 2000

De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie, Gelet op de Vreemdelingenwet 2000 (Staatsblad 2000, 495), het Vreemdelingenbesluit 2000 (Staatsblad 2000, 497) en het Voorschrift Vreemdelingen 2000 (Staatscourant 2001, nr. 10);

Besluit:

Artikel I

De Vreemdelingencirculaire 2000 wordt als volgt gewijzigd:

A

In C8 komt het hoofdstuk 'Algemene uitgangspunten van landgebonden asielbeleid' te vervallen.

B

In C8 wordt voor de landgebonden hoofdstukken, een nieuw hoofdstuk C8/33 gevoegd, dat als volgt komt te luiden:

'33 Algemene uitgangspunten en thematische onderwerpen

1. Algemene uitgangspunten van landgebonden asielbeleid

In de komende hoofdstukken wordt voor een aantal landen van herkomst aangegeven welke bevolkingsgroepen extra aandacht vragen, bijvoorbeeld omdat zij een verhoogd risico lopen. Ook worden indicaties gegeven voor het verlenen van een verblijfsvergunning asiel. Deze indicaties zijn géén criteria: het enkele behoren tot de desbetreffende categorie impliceert niet dat per definitie statusverlening moet plaatsvinden.

De hoofdstukken over het landgebonden asielbeleid vormen een uitwerking van het algemene asielbeleid zoals dat in de voorgaande hoofdstukken is geformuleerd en kunnen derhalve niet als een uitzondering op

het algemeen beleid worden geïnterpreteerd, tenzij zulks expliciet is vermeld.

Voor de beoordeling of een asielzoeker in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning asiel wordt in de eerste plaats verwezen naar C1/3.

Voorts wordt met nadruk gewezen op de contra-indicaties die zijn geformuleerd in paragraaf C1/5.13.

2. Thematische onderwerpen

2.1 Inleiding

Het komt soms voor dat, naar aanleiding van een ambtsbericht van de Minister van Buitenlandse Zaken, beleidsconclusies worden getrokken maar dat de aantallen asielzoekers uit het betreffende land dermate gering zijn, terwijl zich ook overigens geen bijzondere problematiek voordoet, dat opname van een specifiek landenhoofdstuk niet in de rede ligt. Voor die gevallen zijn hieronder enige thematische paragrafen opgenomen waarin wordt aangegeven voor welke landen dat specifieke beleid geldt.

Benadrukt wordt dat hieronder alleen landen worden genoemd waarvoor geen specifiek landenhoofdstuk bestaat. Voor een compleet beeld van het beleid ten aanzien van de behandelde thema's dienen daarom allereerst C1/1 tot en met C/7 te worden geraadpleegd, waarna gekeken dient te worden naar de landenhoofdstukken in C/8 en pas in derde instantie zijn de paragrafen hieronder van belang. Indien er sprake is van een opsomming van landen, dan pretendeert deze opsomming derhalve niet limitatief te zijn.

2.2 Veilige landen van herkomst

Naast de landen die als veilige landen van herkomst worden aangemerkt ingevolge het beleid in C1 tot en met C7 en de specifieke landenhoofdstukken van C8, zijn er geen landen die als veilig land van herkomst gelden.

2.3 Veilige derde landen

Naast de landen die als veilige derde landen worden aangemerkt ingevolge het beleid in C1 tot en met C7 en de specifieke landenhoofdstukken van C8, zijn er geen landen die als veilig derde land gelden.

2.4 Adequate opvang voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen

Ten aanzien van alleenstaande minderjarigen kan op voorhand worden aangenomen dat adequate opvang voorhanden is, indien dit in een van de landenhoofdstukken van C8 (zie hierna) is opgenomen. Daarnaast is het volgende van belang.

Eritrea

Uit het meest recente ambtsbericht van de Minister van Buitenlandse Zaken blijkt dat er naar schatting 80.000 wezen zijn in Eritrea. Het grootste gedeelte wordt spontaan door familie opgevangen. De Eritrese regering heeft in samenwerking met UNICEF, de Wereldbank en Italië, een infrastructuur opgezet om overige wezen op te vangen. Indien plaatsing bij familie niet mogelijk is, kunnen de minderjarigen in groepstehuizen worden geplaatst. De tehuizen ressorteren onder de (sub-)regionale kantoren van het ministerie van Arbeid en Welzijn. De tehuizen functioneren goed en de kwaliteit is naar lokale maatstaven gemeten acceptabel, ook naar oordeel van UNICEF. Plaatsing bij pleeg- of adoptiefouders is mogelijk, maar niet gebruikelijk. Tot slot is er de mogelijkheid van opvang in weeshuizen.

De Eritrean Relief and Refugees Commission (ERREC) is verantwoordelijk voor hulp aan ontheemden, terugkerende vluchtelingen en aan alleenstaande minderjarigen die zich onder de gedeporteerden naar Ethiopië bevonden. Bij terugkeer worden zij opgevangen door ERREC en onder de hoede van het ministerie van Arbeid en Welzijn gebracht. Met de terugkeer van alleenstaande minderjarige asielzoekers heeft men nog

geen ervaring opgedaan. De structuur voor opvang van alleenstaande minderjarige asielzoekers is echter aanwezig. Op grond van het voorgaande kan tot adequate opvang van alleenstaande minderjarigen worden geconcludeerd. Minderjarige asielzoekers van Eritrese nationaliteit komen derhalve niet in aanmerking voor verlening van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd als bedoeld voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen. Bij de feitelijke terugkeer moet de toegang tot een concrete opvangplaats geregeld zijn.

Jemen

Uit het meest recente ambtsbericht van de Minister van Buitenlandse Zaken blijkt dat de opvang van alleenstaande minderjarigen formeel valt onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Sociale Zaken. Voor deze opvang bestaat een lange wachtlijst. Daarnaast zijn er verschillende liefdadigheidsinstellingen, particuliere opvangcentra en tal van privé-instellingen of -personen die alleenstaande minderjarigen opvangen. Alhoewel de opvang van alleenstaande minderjarigen in bovengenoemde instellingen niet ideaal is, en er met name door de beperkte capaciteit en middelen af en toe moeilijke situaties voorkomen, is de opvang gemiddeld genomen en naar lokale maatstaven gemeten toereikend te noemen.

Derhalve dient er bij het beslissen vanuit te worden gegaan dat er adequate opvang voor alleenstaande minderjarigen in Jemen is. Minderjarige asielzoekers van Jemenitische nationaliteit komen derhalve niet in aanmerking voor verlening van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd als bedoeld voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen. Bij de feitelijke terugkeer moet de toegang tot een concrete opvangplaats geregeld zijn.

Mongolië

Uit het meest recente ambtsbericht van de Minister van Buitenlandse Zaken blijkt dat alleenstaande minderjarigen vrijwel altijd worden opgevangen door verwanten. Wezen en hun verzorgers kunnen een uitkering aanvragen. Indien opvang door verwanten niet mogelijk is, dan kan beroep op een uitgebreid stelsel van kinderopvang worden gedaan. De

kinderopvang wordt zowel van staatswege als ook door enkele non-gouvernementele organisaties, nationaal en internationaal, verzorgd. De kwaliteit van de vele opvangtehuizen varieert, maar zijn gemeten naar lokale maatstaven acceptabel te noemen.

Derhalve dient er bij het beslissen vanuit te worden gegaan dat er adequate opvang voor alleenstaande minderjarigen in Mongolië is. Minderjarige asielzoekers van Mongoolse nationaliteit komen derhalve niet in aanmerking voor verlening van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd als bedoeld voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen. Voorts blijkt dat er duidelijkheid bestaat over de ontvangst van de minderjarige in Mongolië door de autoriteiten aldaar. Op grond hiervan kan worden geconcludeerd dat bij de feitelijke terugkeer de toegang tot een concrete opvangplaats niet door de Nederlandse autoriteiten geregeld hoeft te worden.

Vietnam

Uit het meest recente ambtsbericht van de Minister van Buitenlandse Zaken komt het volgende naar voren. De Vietnamese overheid voert een actief beleid om de opvang en integratie tussen verschillende generaties te bevorderen. Gegeven de sociale structuur van de Vietnamese samenleving is het in het algemeen aannemelijk dat alleenstaande minderjarigen worden opgevangen door familieleden in brede zin. Conform de Vietnamese wetgeving zijn bij het overlijden van de ouders overige meerderjarige familieleden in eerste instantie verantwoordelijk voor de opvang van minderjarigen.

Indien dit niet mogelijk is, kunnen zij in sociaal-maatschappelijke opvanginstellingen worden opgevangen. Deze instellingen, zowel op lokaal als op hoger niveau, vallen onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Arbeid, Invaliden en Sociale Zaken. Dit ministerie is in eerste instantie verantwoordelijk voor de zorg van alleenstaande minderjarigen die niet bij familie kunnen worden opgevangen. Het functioneren van de opvanginstellingen en de verantwoordelijkheden zijn in wettelijke voorschriften neergelegd. De (individuele) voogdijregeling is gebaseerd op het

Vietnamees Burgerlijk Wetboek. De praktijk inzake opvang komt met de wet- en regelgeving overeen.

Daarnaast zijn ook diverse (internationale) non-gouvernementele organisaties betrokken bij de opvang van alleenstaande minderjarigen.

De situatie en leefomstandigheden in de opvanginstellingen wijken over het algemeen niet af van de algemene leefomstandigheden in Vietnam. Alle noodzakelijke voorzieningen zijn in de instellingen aanwezig. De minderjarigen ontvangen onderwijs en worden voorbereid op een zelfstandig bestaan bij het bereiken van het 18e levensjaar.

Derhalve dient er bij het beslissen vanuit te worden gegaan dat er adequate opvang voor alleenstaande minderjarigen in Vietnam is. Minderjarige asielzoekers van Vietnamese nationaliteit komen derhalve niet in aanmerking voor verlening van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd als bedoeld voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen.

Voorts blijkt dat er duidelijkheid bestaat over de ontvangst van de minderjarige in Vietnam door de autoriteiten aldaar. Op grond hiervan kan worden geconcludeerd dat bij de feitelijke terugkeer de toegang tot een concrete opvangplaats niet door de Nederlandse autoriteiten geregeld hoeft te worden.

Artikel II

Dit besluit zal (met de toelichting) in de Staatscourant worden geplaatst en treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin het is geplaatst.

Rijswijk, 30 maart 2004.

*De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie,
namens deze,
het hoofd van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND),
P.W.A. Veld.*

Toelichting

Op grond van enkele ambtsberichten van de Minister van Buitenlandse Zaken, die betrekking hebben op verschillende landen van herkomst, is voor die landen de beleidsmatige conclusie getrokken dat in het algemeen gesteld kan worden dat alleenstaande minderjarige vreemdelingen uit deze

landen adequate opvang hebben en dat zij daarom niet langer in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking 'Verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling'. Het betreft ambtsberichten met betrekking tot de positie van minderjarigen in Jemen (18 september 2001, kenmerk DPC/AM-721173), de algemene situatie in Mongolië (31 januari 2003, kenmerk DPV/AM-782996 en 17 november 2003, kenmerk DPV/AM-822400), alleenstaande minderjarigen in Vietnam (22 januari 2003, kenmerk DPV/AM-779650) en de algemene situatie in Eritrea (13 maart 2003, kenmerk DPV/AM-187689).

De geringe aantallen asielzoekers en de eveneens geringe problematiek die zich ten aanzien van deze landen voordoet bij de behandeling van deze asielaanvragen, rechtvaardigen niet dat aan deze landen een apart hoofdstuk in deel C8 Vreemdelingencirculaire 2000 wordt gewijfd.

Daarom is besloten om in C8, naast de specifieke landenhoofdstukken, in het inleidend hoofdstuk enige korte thematische beleidslijnen op te nemen voor die landen waarvoor geen landenhoofdstuk wordt opgesteld. De paragrafen betreffende de thematische beleidslijnen zien op thans veilige (derde) landen en op adequate opvang voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen.

*De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie,
namens deze,
het hoofd van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND),
P.W.A. Veld .*